

Kara Ölümün Kadınları

Abdulkadir Hazman

1941 Yılından bu yana maden ocaklarında ocağı sönenlerin sayısı 3 binin üzerinde ve en az bu kadar da sakat kalıp çalışamayan madencinin de ocakları sönmüş durumda. Onlar ölecek beklide bu yaşadıkları yoksul hayattan kurtulmuşlardı, ya geride kalanlar, yoksulluğa devam edecek olanlar yani anaları, eşleri ve dahi çocukları. Onların kaderleri de kömürün karası gibi kapkara. Kömüre kara elmas demişler, elması götürülenler zevki sefada yaşarken o elması yüzlerce metre yerin altından canları pahasına çıkararlara ise kara ölüm mubah görülmüş.

Madencinin anasının gözünün yaşı kurumamış, çocuğu boynu bükük yetim kalmış ve karısı dul kalmış bir başına kimin umurunda. Onlar daha çok kömür çıkartmanın ve servetlerine servet katmanın hesabı içindeler. Ya devlet, onu ne siz sorun ne de ben söyleyeyim. Bu yüz yılda hala katırlarla kömür çıkarılıyorsa devletin halini siz düşünün. Her türlü teknolojik yeniliği bir çırpıda kapımızın önünde bulurken nedense bu teknolojik yenilikler ne madenlere ne de diğer işçilerin çalışma koşullarına uğramıyor. Uğramaz çünkü maliyeti artırır, cebe giren para azalır. Ama işçiler ölüyor, ölsün canım ne çıkar nasıl olsa bizde

çok var. Kadınlar dul kalıyormuş, o da meselemi kumalık sistemi tıkr, tıkr çalışıyor ya, yetimler onların gelecekte alınlarına yazılmış nasıl olsa maden işçiliği.

“Oğlum yüzme de bilmezdi, suyun içinde ne yaptı”

Ermenekli maden işçisinin anası haykırıyor **“oğlum yüzme bilmez diye”** peki biri de çıkıp o madene tonlarca suyun nasıl girdiğini açıklıyor mu? Ya da yeraltı sularının bu kadar yoğun olduğu bölgede yeraltı madenciliğinin yapılamaz olduğunu ve bu madenlere izin verenlerin hakkında soruşturma açılacağını söyleyen var mı? Tabii ki yok o zaman ağla anam ağla gözlerinde ki yaşalar

kuruyuncaya kadar ağla, yalnız oğluna değil memleketin haline de ağla.

Maden uğruna yok edilen tarım ve hayvancılık, bölge insanını madende çalışmaya mahkûm etmiş, bir yandan yoksulluk, ömür yandan işsizlik gencecik insanların en ilkel koşullarda madene inmesine zorlamıştır. Bir madencinin dediği gibi **“ Madene inersen ölüm belki, ama yukarıda açlık kesin”**. Bir de bunun üstüne sarı sendikalar yapışmış işçilerin yakasına kurtula bilersen kurtul bu cendereden. Evet, madene inenler ölüyor ya yukarıda kalanlar yaşıyor mu sizce? Soma’da 301 işçinin eşi, çocuğu ne haldedir bilen var mı? Onlar çoktan unutuldu bile ve ne yazık ki kömürün kara ölümü o kadınların kaderi oldu.

Dünyanın en büyük kömür üreticilerinden olan ABD de 100 milyon ton kömüre karşı en fazla 1ile 6 kişi yaşamını yitirirken bu sayı Çin de bile 2013 yılında 37 kişiyken neden bizde 722 kişiye ulaşıyor? Bütün soruların cevabı aslında bu sorunu cevabında saklı, insana insanca değer verilmedikçe ve insanca yaşam koşulları oluşturulmadıkça biz yanardöner ağlarız halimize. Anlaşılan biz bu gidişle ne madenlerimizi insanca

çalışacak hale getirebiliriz ne de ölüp gidenlerin geride bıraktıklarına sahip çıkabiliriz 2014 Karaman Ermenek de 18 kişi madenin içine dolan sularda günlerdir umutsuzca kurtarılmayı bekliyor. (Bu yazı yazıldığında o umutlarda çoktan tükenmişti aslında.) Ya madenin başında gece gündüz bekleyen kadınlar, onların bitmek bilmez umudu yarınlarına ışık olacak mı? Onlarında kaderi Somadakiler ve daha öncekiler gibi kömür ocaklarını karanlığında kaybolup gidecek. **“Ağlarsa anam ağlar, gerisi yalan ağlar”**sözü sanki bütün bunları anlatmaya yeter gibi. Kömürün karasının kader olmadığı, madenci kadınlarının gözyaşlarının mezarları sulamadığı bir dünya dileğiyle.

